

[Thoft]

våben? Såfremt det er tilfældet, synes jeg da nok, at det må være problematisk for regeringen i en krise- eller krigssituation at kunne fastholde den danske atomvåbenfrihed. Hvorledes regeringen havde tænkt sig at gøre det, vil jeg gerne vide noget om.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne bede forsvarsministeren om at uddybe det spørgsmål, der er rejst vedrørende, om det i virkeligheden på nogen måde kan tænkes realistisk, at den danske regering og det danske folketing kunne have nogen indflydelse på, om amerikanske flystyrker, som flyves ind efter aftalerne, medbringer atomvåben. For som det også har været nævnt flere gange i spørgsmålene fra i dag, er jo netop atomvåben en ganske integreret del af den nye aggressive doktrin, som det amerikanske militær opererer efter. Og er det overhovedet realistisk at forestille sig, at man, hvis man fastholder, at man vil have disse flyforstærkninger, skulle kunne få amerikanerne til at omlægge hele deres strategi, hele den måde, de ønsker at operere på, fordi den danske regering modsatte sig dette?

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Pelle Voigt spurgte mig jo om juran, og det mener jeg at jeg har svaret ret klart på. Det andet er spørgsmålet om konsekvenserne for vores deltagelse i øvrigt, og dér vil jeg foretrække at give en mere uddybende besvarelse af det spørgsmål i forbindelse med forespørgselsdebatten. Der kan være en lang række bemærkninger at gøre.

Og må jeg så sige til hr. Thoft og til hr. Albrechtsen, at den danske atompolitik, som den har været formuleret siden, jeg tror 1957, er kendt af vores allierede og er respekteret af dem, og vi har ingen grund til at tro, at den ikke også skulle blive respekteret i fremtiden.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal blot minde ministeren om, at han undlod at svare på hr. Thofts spørgsmål, som jeg da godt i kort form vil gentage ved at spørge: hvorledes lader det sig egentlig gøre for Danmark, og hvorledes kunne det realistisk lade sig gøre for Danmark at sige nej til atomvåben i en krigs- eller krisesituation, al den stund Combaltap allerede i den nuvæ-

rende situation råder over atomvåben til indsættelse i en sådan situation?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 178

8) Til *forsvarsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»På baggrund af hvilken juridisk procedure fik forsvarschef Knud Jørgensen fuldmagt til uden skelen til grundlovens § 19 at underskrive COB-aftalen med USA om fælles brug af visse flyvestationer i en periode med international spænding eller væbnede konflikter?«

Skriftlig begrundelse

Det virker utroligt, at en så vidtrækkende aftale, som indskrænker dansk suverænitæt over landets flyvestationer ved på forhånd at autorisere USA til at benytte dem, kunne indgås uden om folketinget, der jo først fik kendskab til aftalens ordlyd den 24. februar 1984.

Det må også afklares, hvordan regeringens behandling af denne sag var, og hvem der på hvilken måde gav forsvarschefen den fornødne fuldmagt til at underskrive aftalen.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg forstår hr. Pelle Voigts begrundelse for det stillede spørgsmål sådan, at han har opfattet artikel 1 i den såkaldte COB-aftale, som jeg sendte til forsvarsudvalget den 24. februar, sådan, at de amerikanske flyforstærkninger i kraft af aftalen er autoriseret til uden videre at rykke ind på de udpegede danske flyvestationer i perioder med international spænding eller væbnede konflikter.

Jeg vil godt slå fast meget stærkt, at denne opfattelse ikke er rigtig. Jeg kan oplyse, at udkastet til den foreliggende aftale i efteråret 1976 blev nærmere vurderet i forsvarsministeriet, og i en skrivelse af 24. november 1976 bemyndigede ministeriet, altså forsvarsministeriet, forsvarschefen til at underskrive aftalen. Ministeriet anmodede samtidig forsvarschefen om i forbindelse med underskrivelsen af aftalen over for de amerikanske myndigheder at præcisere, at deployering i henhold til aftalens artikel 1 i hvert enkelt tilfælde forudsætter dansk politisk godkendelse, og